Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CII. No. 177. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, SEPTEMBER 19, 1995. CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ І НЮ ЙОРК ВІВТОРОК, 19-го ВЕРЕСНЯ 1995 р. Ч. 177. РІК CII.

УКРАЇНА І НАТО ПІДПИСАЛИ ПРОГРАМУ

Брюссель, Бельгія (УНІАР). — Україна та НАТО дійшли висновку, що поширення Північно-атлантичного союзу має бути ґрямоване на зміцнення європейської безпеки. 14-го вересня прийнято індивідуальну програму співпраці між Україною та НАТО.

Міністер закордонних справ України Геннадій Удовенко та Генеральний секретар НАТО Віллі Кляс підписали програму партнерства між Україною і НАТО. З цього приводу Г. Удовенко між іншим сказав: „Україна приєднується до програми партнерства з глибоким переконанням, що програма відіграє значну ролю у розвитку відносин між Україною та країнами НАТО. Сьогоднішнє підписання програми вносить новий елемент в архітектуру і побудову загальноєвропейської безпеки".

В. Кляс у свою чергу наголосив: „Візита до Брюсселю і запропонований варіянт програми прискорить наші зусилля у пошуках нових підходів до розв'язання спільних загальноевропейських проблем. Підписання є формальною згодою поглиблювати стосунки. Далі — конкретні справи, шлях до спільного вирішення яких і відкриває сьогоднішня візита Г. Удовенка до Брюсселю".

Під час візити Г. Удовенко відвідав европейські комісії, де мав зустріч з відповідальним за зв'язки з країнами Центральної та Східної Европи Гансом Ван дер Бруком.

Студенти з Києва були на вимінній програмі в Бравншвайгу

Джерзі Ситі, Н. Дж. — Як інформує щоденник з Бравншвайгу, Німеччина, там перебувала цього літа група студентів з Київського Політехнічного Інституту завдяки гостинності і фінансуванню таких відвідин Технічним університетом у Бравншвайгу.

Як подає „Ноє Бравншвайгер", це вже друга така вимінна програма. Перша відбулася ще в 1987 році, коли ще вперше група студентів і професорів з Технічного університету відвідала Київ та познайомилася з працею тамошнього Політехнічного Інституту. В 1992 році підписано умову про наукову виміну поміж цими двома навчальними вищими школами у ділянці архітектури і взагалі на культурному відтинку. Наслідком того могли літом цього року приїхати до Бравншвайгу українські студенти в числі 15 та скористати з окремої програми, яку для них підготовлено на університеті. Завдяки гостинності господарів могли вони багато пізнати на культурному відтинку, як також нав'язати товариські зв'язки з німецькими студентами. В програмі було призначено один тиждень перебування в Німеччині для огляду не лише Бравншвайгу, але будівель у Бремергафен, Берліні і Гамбургі. При тому студенти могли вислухати багато доповідей з ділянки архітектури.

Чергова виміна студентами цих двох вищих шкіл є запляйована на 1996 рік.

Д. Табачник став доктором

Київ (Р. Р.). — У вівторок, 12-го вересня, в Інституті національних відносин і політології Національної Академії Наук України захистив докторську дисертацію — за сукупністю наукових праць — голова Адміністрації Президента України Дмитро Табачник.

Тема захисту — „Феномен тоталітарно-репресивного суспільства в Україні (кінець 20-их — 50-ті роки)". Для захисту було представлено 51 наукову працю. Про це поінформував заступник директора інституту професор Май Панчук. У цьому списку п'ять великих монографій.

Створено комітет для привітання Президента Л. Кучми

Ню Йорк (ід.). — Заходами Українського Конгресового Комітету Америки і Української Американської Координаційної Ради тут створено спільний громадський комітет для привітання Президента Леоніда Кучми.

Згідно з повідомленням Постійного Представництва України при ООН, Президент Кучма прибуде до Ню Йорку на святкування 50-ліття Організації Об'єднаних Націй. У понеділок, 23-го жовтня, Президент Кучма виголосить доповідь в залі Генеральної асамблеї ООН, перший з черги після виступу господаря держави, де знаходиться ООН, президента Билла Клінтона. Така черговість вважається великим престижем для молодої незалежної української держави.

Комітет заплянував урочистий бенкет в честь Президента України у Валдорф-Асторії в Ню Йорку, у понеділок вечором, 23-го жовтня.

До комітету входять: інж. Мирослава Шмугель (УККА) і Евген Стахів (УАКР), співголови; члени: інж. Євген Іваськів, мгр Іван Винник, Роксоляна Стойко-Лозинська, Надя Татчин, Ігор Длябога, Андрій Ластовецький, Дам'ян Ліщинський, Володимир Процик і Орест Слупчинський.

Л. Кравчук зустрівся з журналістами

Київ (Р. Р.). — У середу, 13-го вересня, колишній Президент України Леонід Кравчук зустрівся з журналістами і відповів на запитання з загальнополітичних проблем.

Представників преси найбільше цікавили питання щодо „справи Звягільського" та концерну „Бласко", оскільки з цими справами преса часто пов'язує ім'я колишнього Президента України. Л. Кравчук зазначив, що схожість публікацій на цю тему в Росії та Україні дає підстави стверджувати, що вони є не що інше, а „куплена брехня". Він справді підписав указ про створення концерну „Бласко", коли таке рішення прийняв Уряд. І це рішення було правильним, вважає Л. Кравчук, оскільки німецька фірма, яка погодилася допомогти удосконалити Чорноморське пароплавство, не хотіла мати справу з державою, а з концерном. „Отже концерн потрібний, інша справа, як ці рішення виконують конкретні особи", — сказав Л. Кравчук, і пояснив, що тут великий вплив мали взаємини з Росією, яка „досі не вважає Україну повноцінним партнером". За його словами, „Росія не хоче випускати Україну з поля своїх інтересів і робитиме все, щоб Україна там залишилася", тому Україні треба шукати формулу для бизнесу.

Характеризуючи свою діяльність, Л. Кравчук визнав свої помилки, аналізує їх і шукає шляхів якнайліпшого вирішення проблем України.

На запитання, з якою політичною силою він себе пов'язує, Л. Кравчук відповів, що цілий рік був у пошуках з цього приводу. Спочатку хотів приєднатися до парляментарної групи „Центр", потім йому сподобалися „Незалежні", а нині

(Закінчення на стор. 3)

Українські спортовці виступають успішно

Київ (Р. Р.). — Тут відбулося змагання борців київського клюбу „Чемпіон" та румунської дружини „Вулкан" з Букарешту. Виграли київяни з рахунком 9:1. Особливо напруженим був поєдинок у вазі до 90 кілограмів між киянином Джомбулатом Тедеєвим та гостем із Букарешту Ліну Ніколосом.

На міському озері у Хмельницькому відбулося змагання з веслування на байдарках і каноіках. Участь взяли юнаки і дівчата з 15-ти областей України. На першому місці виявилися миколаївці, тоді херсонці, мешканці Комсомольська з Полтавщини. Переміг на всіх трьох дистанціях Олег Лагутчев із Донецького.

У Греції у першенствах Европи з важкої атлетики чудово виступили українські дівчата до 16-ти років. Усі чотири змагунки завоювали потрійні комплекти нагород. Олена Корнієнко з Донбасу дістала три золоті нагороди, Марина Евтюріна з Ромен і Ванда Масловська з Харкова — отримали срібні нагороди у змаганнях на 50 кілограмів. Юлія Скакун з Борисполя дістала бронзову нагороду у знаганнях на 46 кілограмів. Хлопці здобули усього дві нагороди — другу і третю.

На лижоролерах гінці успішно виступили у змаганнях за чашу світу. У Франції вони перемогли в усіх штафетах серед дорослих і юніорів і привезли три золоті нагороди. В Австрії українські змагуни перемогли в усіх видах гірського етапу: Ганна Сліпенко та Микола Попович серед дорослих і Валентина Шевченко серед юніорів.

ЖІНОЧИЙ ФОРУМ В ПЕКІНІ ПРИНЯВ ДЕКЛЯРАЦІЮ

Пекін. — Тут у п'ятницю, 15-го вересня, на 4-ій Світовій конференції для справ жі-ноцтва, після 10-денних дискусій ухвалено засадничі напрямні спільної декларації до урядів усіх країн світу.

У декларації підкреслюється три засадничі засоби, які на думку зібраних делегаток будуть першими кроками до поліпшення життєвих умовин жінок у цілому світі. Одним із перших засобів уважають делегатки поліпшення економічного стану жіноцтва, далі на їхню думку конечним є припинити зростаюче насильство і жорстокість над жіноцтвом світу, а не менш важливим є також поліпшити суспільне становище дівчат у цілому світі.

Хоча ця декларація не є найкращою з можливих, але її майже одноголосно схвалили делегатки конференції, навіть ті, які ще перед кінцевим оформленням документу подали незначні поправки, пов'язані з традиційними і релігійними звичаями поодиноких країн. Все ж таки цей документ, хоч і не зобов'язуючий, але наново висвітлює проблеми світового жіноцтва та могтиме послужити, як підстава для нових правил і законів у багатьох країнах світу.

УНС і УККА розробляють спільну програму

Вашінґтон. — Український Народний Союз і Український Конгресовий Комітет Америки підготовляють програму вишколу знавців для реформ громадського забезпечення в Україні, зокрема в ділянці приватних пенсій та їхніх правил. Крім того спільна програма УНС/УККА координуватиме переформування інших суспільних програм.

Для цього окрема група працівників УНС/УККА пошукує осіб зі знанням таких ділянок: програм приватних пенсій, ринкової економіки, суспільного та приватного забезпечень, демографічної аналізи, фінансового ринку, економетричних предбачень

(Закінчення на стор. 3)

СЕРБИ ВІДВОДЯТЬ ГАРМАТИ ВІД САРАЄВА

Загреб, Хорватія. — У неділю, 17-го вересня, після переговорів у хорватській столиці з президентом республіки Франьом Туджманом дорадник державного секретаря ЗСА Ричард Голбрук сказав, що „ситуація все ще залишається складною і найближчі дні, а то й години можуть виявитися вирішальними".

В неділю о год. 10-ій вечора за місцевим часом закінчився проміжковий період ультиматуму ООН і НАТО щодо відведення сербами гармат від Сараєва. Домовлення полягає в тому, що коли до того часу серби виведуть значну частину тяжкої артилерії, то НАТО дасть їм ще три дні для закінчення цієї справи.

В неділю зранку серби відвели від Сараєва 71 гармату з 300. Командуючий військами НАТО в південній Европі американський адмірал Лейтон Смит і головний командир „голубих шоломів" у Боснії французький генерал Бернар Жанів'є прийняли рішення надати сербам ще три дні, щоб й сталося.

Тим часом боснійські мусулмани висловлюють сумніви в ефективності угоди, досягнутої в переговорах Р. Голбрука з сербами. Вони вимагають, щоб ультиматум також стосувався стрілецької зброї сербів калібру від 12 міліметрів і більше.

Лідер боснійських сербів Радован Караджіч в інтерв'ю для московського інформаційного агентства ІТАР—ТАСС остеріг, що у випадку нового наступу боснійських мусулман серби швидко повернуть на попередні місця свої гармати, які тепер відводять від Сараєва. Р. Караджіч знову звинувачує міжнародну спільноту в тім, нібито вона несправедлива до сербів, підтримуючи їхніх ворогів — хорватів і мусулман.

Р. Караджіч визнав, що у висліді летунських атак НАТО боснійські серби втратили багато вояків і відступили з декількох важливих міст. Щодо наступу хорватських і мусулманських військ на Баню Люку, то Р. Караджіч сказав, що серби не будуть відступати весь час, вони мають досить сили, щоб „створити нову лінію оборони".

А сиротам в Україні можна так легко допомогти...

Джерзі Сіті, Н. Дж. (О. Кузьмович). — Хто мав у руках „Свободу" з 6-го вересня не міг без потрясення читати вістку на першій сторінці про те, як в інтернаті для сиріт біля Винниці вмирають діти із недоживлення. Як показується, ті, що провадять сиротинцем, робили великі надуживання так харчами, як і ліками, а у висліді того немовлят замість молоком годували водою із смаженим салом.

М. Йовик з групою сиріт та їх опікунів в Полтаві.

Розуміється, не всі сиротинці мають таких нелюдських опікунів, але цей один опис вистачає, щоб подумати про долю тисяч сиріт, що тепер живуть в Україні у дуже різних обставинах, а всі вони потребують опіки і мінімальних засобів до життя. Та ж вони — це майбутнє України, яка тепер так дуже скупа на нових громадян і так багато має зокрема, серед новонароджених, наслідків чорнобильської трагедії.

А тим часом так легко було б нам тут дослівно майже кожній українській родині жертвувати єдиних 15 дол. місячно, які вистачають на прожиття в Україні одної сироти. Про це ми вже писали раніше, але тепер є знов нагода дати трохи більше інформацій, зустрівшись із головою Товариства Допомоги Сиротам Марією Йовик, що саме недавно повернулася із поїздки по Україні, де відвідувала ряд місцевостей, в яких акція товариства, що його вона очолює, працює практично та добре. Товариство, яке діє від травня 1992 року, а від 1994 року здобуто статус звільнення від податків, має єдину ціль помагати сиротам, які живуть з дідусями або іншими дальшими членами родини чи в установах, чи з сусідами, або приятелями померлих батьків. Таких тепер в Україні сила-силенна і М. Йовик каже, що вже мінімальні частині їх вона може нести допомогу, яка виносить 15 дол. на дитину місячно. Як досі, лише 220 дітей мають своїх „спонзорів" із ЗСА, але прийому М. Йовик, і в тому деяка кількість навіть неукраїнців.

(Закінчення на стор. 3)

В Україні

СБУ пильніша від митників

ОДЕСЬКА ОБЛАСТЬ. — На Виноградовській митниці Болградського району працівники Служби Безпеки України перевірили автобус, пропущений митниками в невтральну зону. У повітряному фільтрі двигуна знайдено 25 пакетів з валютою. На кожному пакеті було вказано прізвище пасажира і суму. Розпочато слідство.

Об'єднатися не вдається

КИЇВ. — У зв'язку з довиборами депутатів до Верховної Ради, що відбудуться 10-го грудня, демократи мали надію згуртуватися задля спільної мети. Але це їм покищо не вдалося. КУН і НРУ проголосили, що візьмуть участь у виборах самостійно. Демок-рати і християнські демократи мають намір об'єднатися із Партією Зелених України. Зате активно єднаються усі „ліві" сили в Україні.

Відбулася виставка церковного мистецтва

КИЇВ. — Тут в Українському Домі відбулася виставка ікон в рамках свята православного мистецтва. Її організаторами були: УПЦ КП, Федерація Профспілок України, Українська Академія Мистецтв, Всеукраїнське Братство св. князя Володимира та Український Дім. Виставку і її учасників поблагословив Митрополит Філарет, який зазначив, що традиції іконописання збереглися, проте роки бездуховності не змогли не залишити сліду.

Допомагають морякам

СЕВАСТОПІЛЬ. — Сюди прибули представники державних адміністрацій Дніпровського, Мінського і Харківського районів Києва. Вони мають намір домовитися з командуванням щодо керівництва над будівництвом 10-ти помешкань для моряків у тому ж будинку, де посадник Києва вже оплатив спорудження 40 помешкань для морських військовослужбовців.

НАДЗВИЧАЙНІ ПОДІЇ

Поранено підприємця

КИЇВ. — У неділю, 10-го вересня, у під'їзді будинку о 2-ій годині ночі невідомий стріляв у директора малого підприємства „Аллегро". Поранений директор лежить у лікарні з кулевими пораненнями.

Шукали легкої наживи

ЗАПОРІЖЖЯ. — Тут затримано двох злочинців, які, погрожуючи розправою, вимагали у комерсанта 20,000 дол. Один із злочинців приїхав із Ялти.

Втратили життя через 500 долярів

ДОНЕЦЬКА ОБЛАСТЬ. — У місті Слов'янську знайдено вбитими у власному помешканні жінку і її дорослого сина. Жінку задушено, а хлопця вбито ножем і молотком. У них забрано 500 дол. Злочин вчинили два підлітки, яких затримали. Гроші та знаряддя вбивства сконфісковано.

Вбили урядовця

ХЕРСОН. — Тут невідомі обстріляли автомобіль „Волга" заступника голови Херсонського облвиконкому Володимира Путіна. Загинув сам Путін і його водій Олександер Гущин. Злочинців не знайшли і досі, хоч це сталося наприкінці липня. Сьогодні ж про це у пресі згадали знову, оскільки Президент України Леонід Кучма підписав указ про призначення нового начальника Управління СБУ Херсонської области, яким став столичний контррозвідник Микола Крекотун, який у минулому очолював відділ боротьби з тероризмом у СБУ.

Розслідують убивство

МАРІУПІЛЬ. — Тут 7-го вересня знайдено трьох убитих кулями чоловіків. Серед убитих — директор малого підприємства „Пеленг". На місці злочину знайдено автомат і патрони та гільзи. До Маріюполя виїхала група фахівців Міністерства Внутрішніх Справ з Києва.

Вибух у житловому будинку

ЧЕРКАСИ. — Тут 10-го вересня стався вибух у під'їзді житлового будинку. Поранено директора фабрики з виготовлення гіґроваті, його заступника і книговода підприємства „Ременерго". Зруйновано двері багатьох помешкань, вибито шиби. На місці вибуху знайдено залишки вибухового матеріялу.

У СВІТІ

МОСКОВСЬКЕ інформаційне агентство ІТАР—ТАСС повідомляє, нібито у Гальський район Абхазії проникло до 2,000 грузинських бойовиків. Вони готові розпочати бойові дії з метою захоплення міста Галі та інших приморських територій. Прем'єр-міністер Абхазії Геннадій Гагулія остеріг, що услід за бойовиками у збройну акцію втягнуться регулярні війська Грузії, які вже стоять поблизу абхазького кордону. У зв'язку з цим уряд Абхазії звернувся до спостерігачів ООН і командування миротворчих сил Співдружности Незалежних Держав з проханням запобігти новому спалахові грузинсько-абхазької війни.

ВИСТУПАЮЧИ у Женеві на конференції ООН в питаннях роззброєння, британський амбасадор Майкл Вест від імени свого уряду підтримав ідею загальної заборони випробувань ядерної зброї. „Ми вважаємо, що договір про цілковиту заборону у значній мірі сприятиме прогресові дальших переговорів і закликаємо всі держави приєднатися до нас". Виступ британського представника викликав значний резонанс на женевській конференції, оскільки Англія вперше висловлює таку ініціятиву.

В АМЕРИЦІ

МИНУЛОГО ТИЖНЯ СЕНАТСЬКІ керівники дійшли до згоди у справах оновлення системи допомоги потребуючим. Сенатори обидвох політичних партій погодились збільшити кількість фондів на потреби діточої опіки для убогих матерів. Це було останньою перепоною цього проєкту. Одначе незважаючи на ці успіхи, сенатори вирішили остаточне голосування цього пляну перенести, щоб мати достатню кількість часу перевірити всі поправки та щоб дати змогу всім з'явитися на голосування цього, на думку багатьох, історичного схвалення.

У ЧЕТВЕР, 14-ГО ВЕРЕСНЯ, губернатор стейту Орегон Джан Кітзгейбер повідомив, що виборці стейту, нового сенатора на місце Роберта Пеквуда обиратимуть 30-го січня 1996 року, користуючись послугами пошти. Це вперше сенатора ЗСА обиратимуть за допомогою поштового голосування. Такою ж методою обидві політичні партії вибиратимуть свого кандидата в окремих передвиборах призначених на 5-го грудня. Ці спеціяльні вибори є вислідом резиґнації республіканського сенатора Р. Пеквуда. Переможець цих спеціяльних виборів докінчить шестирічний термін Р. Пеквуда, який вигасає 1998 року.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали.
Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

К. Повелл — незадекларований кандидат

Новою курйозністю у передвиборчій кампанії президентських виборів 1996 року став Колін Повелл — колишній генерал, начальник об'єднаних керівників штабів американських збройних сил і теперішній автор однієї з найцікавіших книг — розповіді про здійснення „американської мрії", що появилася цими днами на полицях книжкових крамниць під заголовком „Моя американська мандрівка".

Кожне політичне маневрування є цікавим і загадковим феноменом, а зокрема стає воно ще більш незбагненним, коли появляється напередодні майбутніх президентських виборів. Тому нічого дивного, що засоби масової інформації так багато часу і уваги присвячують цій небуденній постаті колишнього генерала, який для багатьох є відображенням здійснення всіх можливостей, що їх кожному пропонує Америка. Крім того, будучи військовиком, Колін Повелл представляє оту спокійну, але незрушиму силу американської гордости, перевагу справедливости, упорядкованости, вміння загнуздати особисті пориви в ім'я користи багатьох і кожночасну готовість допомогти — ціхи, що їх прагне втілити у сьогоднішнє щоденне життя пересічний громадянин, щоб залишити їх у спадку своїм дітям і внукам. Для професійних політиків і політикантів це може видаватися неприбутковими та безкорисними дрібницями, але для багатьох у сьогоденні хаосу, неприборканости насильств, злочинів і невідомого майбуття вони є можливими світлофорами у життєвій мандрівці.

Колін Повелл — син муринських іміґрантів з Ямайки та нащадок африканських невільників, є втіленням необмежених можливостей цієї країни. Виростаючи у нюйоркському Гарлемі та південному Бронксі з сусідами італійцями, жидами, поляками, ірляндцями і еспаномовним населенням та серед тісного родинного кола, в якому, розвід був рідкісним явищем, а нешлюбне материнство ще більшим, а єдиним мірилом успіхів були віра у власні сили, освіта та пошана до життя, К. Повелл прямував за їхніми напрямними у невідоме майбутнє, на котре ніяк не міг натрапити, аж зустрівся в університеті з програмою Вишколу резервного корпусу старшин (ROTC). Тут він знайшов не тільки задоволення та можливість цілком виявити свої провідницькі таланти, але найважливіше це те, що він відразу зрозумів, де лежить його майбутність. Збагнувши своє покликання, К. Повелл без надуми прямує обраним шляхом військовика та всецілo спрямовує свою енерґію в тому напрямку.

У політичному сьогоденні країни, де більшість громадян не надто вдоволені існуючим порядком життєвих можливостей, що їх пропонують як політики, так і політиканти обидвох партій, виникає щораз більша потреба чогось чи когось інакшого та нового. Можливо, що в особі К. Повелла американці починають бачити нову особистість, яка спроможна ввести потрібні нові зміни. А може сподіються, що К. Повелл, допоможе наново їм здобути оту так всіми бажану стабільність, у котрій не тільки країна, але й кожний її громадянин могтиме творити своє та своїх нащадків майбуття у злагоді та спокої. Треба ствердити, що К. Повелл всіми своїми рисами характеру та особистими прикметами є дуже привабливою індивідуальністю з незбагненними можливостями. Крім того він багатьом також пригадує ще одного колишнього генерала, який у 1952 році став 34-им президентом ЗСА та зумів мирними засобами навести лад в країні, — Двайта Д. Айзенгавера. Все це й є тими властивостями, які так міцно приваблюють та надають великі можливості кандидатурі К. Повелла в президентських виборах 1996 року, не зважаючи на те, чи буде він кандидатом демократів, республіканців чи незалежних.

Все ж таки залишається ще багато питань без відповіді, які в майбутньому будуть вирішувати можливості К. Повелла кандидувати та бути обраним на Президента ЗСА. Найосновніше — це його згода кандидувати, а вже тоді чергуватимуться — чи прийшов знову час Америці обрати колишнього військовика президентом і чи готова країна доказати свою вірність принципам справжньої безрасовости?

Автори книжок і видавництва, які бажають, щоб про їхні книжкові видання були в щоденнику поміщені бібліографічні нотатки, вістки й огляди, повинні прислати до редакції „Свободи" разом з двома примірниками даного твору також і адресу, де таку публікацію можна набути, та її ціну.

Осип Труш

КОМУ ЦЕ ПОТРІБНО?

З пресових повідомлень з України довідуємось, що почався нездоровий фермент в українських Збройних Силах, коли колишні члени, яких нараховують коло 1,500, виступили зі Спілки Офіцерів України (СОУ) і створили нову організацію, яку назвали Патріотичним Фронтом Офіцерів (ПФО). Ця нова організація поставила собі за завдання разом з УНСО організувати нові дивізії з найбільш патріотично настроєних офіцерів та членів УНСО. Разом з УНСО вони репрезентують правоекстремістичну настанову. Задуми і їхні пляни на перший погляд виглядають потрібними, особливо тоді, коли українська армія вже на п'ятому році незалежности в Академії Збройних Сил України навчає майбутні кадри офіцерів російською мовою викладання. З цією аномалією боролася СОУ, щоб реформування військової освіти наблизити до традицій нашої славної минувшини і якнайшвидше відокремитися від імперської системи військової освіти.

Цей процес не проходить легко, коли на ключових позиціях сидять ті, яким байдуже, чи Україна буде мати надійні Збройні Сили. Однак заслуга вказувати на ці важливі недоліки таки належить СОУ, яка постійно звертала на це увагу урядовим чинникам України. Вони, як національно свідомі офіцери, наголошували, щоб армія була морально здоровою та національно свідомою. Це ті атрибути, які повинні лягти в основу вишколу нових кадрів.

Коли йдеться про новостворену організацію ПФО, то це дає нам серйозну причину до надуми. Маючи тісні зв'язки з членами УНСО, яка є парамілітарною прибудівкою Української Національної Асамблеї (УНА), змушує нас призадуматися, куди прямує ПФО. І саме тут виринає питання політичних напрямків правоекстремного елементу, який є шкідливим для будь-якої військової формації.

Повертаючись до історії і досвіду інших народів, можна б зробити конкретний висновок, що не раз найбільшою причиною дестабілізації уряду даного народу була розполітикована армія. Тому в цій площині нехай будуть демократичні держави Заходу і ЗСА прикладом для нас, де Збройні Сили є під еґідою цивільної влади і ясно окреслених завдань військового і цивільного секторів.

Маючи це на увазі, потрібно ствердити, що процес політизації Збройних Сил України є шкідливим і деморалізуючим, тим більше в сучасну пору, коли армія проходить реформування військової освіти у дуже складних обставинах і це повинні мати на увазі провідники ПФО і УНСО, бо самі вони своїми екстремними політичними ідеями вносять зайві непорозуміння і ускладнюють ситуацію до трансформації військової освіти і правопорядку у Збройних Силах України.

Немає сумніву, що ґрунтовні знання історичних процесів, які переживали інші народи, повинні стати нам в пригоді і допомогти зрозуміти, що найбільшим лихом для держави є розполітикована армія, бо вона тоді розминається зі своїм завданням бути захисницею цілого народу і його інтересів. Тому будь-які прояви вносити в ряди армії політичні ідеології одного середовища є елементом, що послаблює одностайність і її боєздатність. Збройні Сили тоді є ефективними й дійсними захисниками народу і держави, коли вони мають перед собою добро цілої нації, а не партії чи будь-якої політичної ідеології.

Історія дає нам багато прикладів, яку шкідливу ролю відігравали ці військові чи парамілітарні формації, що базувалися на плятформах політичних ідеологій. Візьмім для прикладу військові частини фашистської Італії, гітлерівські в Німеччині й інші, де вони були державою в державі і силою накидали свою політичну ідеологію цілій нації, наносячи великої шкоди своїм народам. Тут варто б згадати і про інші шкідливі наслідки, які спричинювали різні військові касти — німецькі юнкери пруського типу, військові хунти Японії, Африки, Південної Америки. Всі вони мали одну і ту ж мету — накинути своїй державі і народові переважно обмежені і короткозорі пляни при допомозі військової сили, яка не дає належної розв'язки економічних чи політичних проблем, а навпаки вносить елемент дальшого послаблення у всіх аспектах державної структури.

Тому треба вважати постання правоекстремних чи іншого порядку парамілітарних і мілітарних організацій поза рамками реґулярної армії в Україні шкідливим і небажаним процесом у державобудівництві, який своїм гуррапатріотизмом може нанести Україні більше шкоди, ніж користи.

ЛЮДСЬКІ ІСТОРІЇ

Анатоль Курдидик

Наші строкаті школярі

Від половини вакацій звалювалася на всіх нас просто лявіна з гаслом „Бек то скул!" Вона кричала до вас з радіо й телевізії, вона разила вам очі з безлічі афіш та крамничних вітрин, вона влазила вам в руки з вашої поштової скриньки і переслідувала вас так, що годі було вам спокійно посидіти з добрими знайомими та друзями за чашкою кави в якійсь затишній каварні. Навіть у тій, в якій ми не чекали цієї влізливої пропаґанди, кричав до нас великими буквами напис „Бек то скул!" на головній стіні, під яким було таке ж велике мальовило розсміяної дітвори в такої строкатости кольорах, що всі папуги могли вважати себе на тлі їх за скромних, шляхетних монахинь...

Якраз ця барвистість, в якій згубилися всі кучеряві голівки й дитячі, аж янгольські очі, була цього вечора центральною точкою нашого „круглого стола" і стала справжньою ревеляцією, коли перейшла в розмові до нашого інженера Миколи П., пенсіонера після багатьох літ праці у великому одежному концерні у Вінніпезі.

— Ви дивуєтесь з того, що для мене звичне, — сказав він. — Ви думаєте, в тому є якась мода? Якась естетична база? Якісь рішення мистців?

Виходило, що нічого з того немає. Як немає т. зв. моди й інших уявлень шляхетної людини, що поволі звикає до того, проти чого колись була б протестувала усім серцем. Бо є тільки бизнес, — і то закаптурений, засекречений, замаскований. В цьому бизнесі, який міцно боронить своєї монополії і має мільйонові фонди та неймовірні просто впливи, вирішує все проста калькуляція: заробити якнайбільше, [illegible] витратити якнайменше. Вся ка політична проблематика для неї — це казки для дітей, це просто гра для малих і невибагливих. Наприклад, офіційно існувала ізоляція й бойкот Китаю, але Китай мав найдешевшого у світі робітника, душився у своїй дешевій і нескладній мануфактурі, — і як було не скористати з цього, закуповуючи дослівно за безцінь всю цю незугарну, синю кольором, продукцію грубого полотна, з якого пішла мода на джінси, тепер уже й на всяку жіночу моду?

— Нам вагонами присилали це синє полотнище, і Китай брав у нас постійно дешеві гроші, але ми ставили вимоги купувати в нас машини і поліпшувати виробництво, — пояснював нам інженер П. — Згодом з цього ж Китаю стали ми діставати кращу якісно продукцію, тоншу мануфактуру, кольорову, згідно з нашими замовленнями. З тієї кращої мануфактури ми вже стали самі шити „мішкову" одежу, що вимагала невибагливих кравчинь і яку преса, рекляма та телевізія вмовляли в людей, що це дослівно верх нової доби і нової елеґанції...

Нам тепер стало ясно, звідки взялися в Канаді з роками ті масові швальні верстати, що їх часом показували на ілюстраціях, до яких тягнулися, щоб заробити хоч би й у скаженій праці „на акорд" (від штуки) жінки з усіх іміґрацій, з яких висотували всю силу та які виходили з тієї праці півживі, аж охлялі. Цікаво при цьому, що не було ніяких професійних спілок, контролів, інспекцій, а коли приходила пора дати вищу платню за вправність у роботі, — відбувалися масові звільнення і водночас вереск у „мідії", що вимагав нової іміґрації, тієї, яка працювала б за песій гріш до сьомого і восьмого поту...

Наш розмовець-інженер був довгі роки наставником над тими, що з наспілої продукції краяли мануфактуру якнайпростіше (бо для „мішкової" моди!), а більші відпадки з-під рук таких мистців-краячів пхали на руки нової еміґрації з дорученням якнайбільш та якнайскоріше зшивати її для дальшої продукції.

— І це з тієї зшиваної продукції роблено з черги дитячу та школярську одежу, оцю саме, до якої ви так приглядаєтесь... — докінчив наш інженер.

Все ставало зрозумілішим: і чому така кампанія проти всяких одностроїв у школі, і звідки пішов крик, що дитина має сама собі вибрати кольор та строкатість свого одягу, і вся ця лявіна летючок та проспектів з новим та архипапужним одягом...

Зідхнули ми за тією незабутньою кавою: які чудові були часи, коли тато купував нам новий шкільний „мундир" і які горді були ми, коли за нами, за нашим „мундирком", оглядалися люди на вулиці...

Юрій Р. Рибак

ПЕРЕРІБКА ВТОРИННОЇ СИРОВИНИ

Ще не так давно американці не дуже турбувалися сміттям, яке назбирувалося в домашньому господарстві. Небагато проблем виникало, як його викидати, бо досить було визначеного дня поставити при дорозі і так позбутися непотрібного. Та кілька років тому сталися зміни. Остаточно виявилося, що кількість доступних смітників меншає і муніципалітетам доводиться більше платити за користування ними. Це викликало розпорядження відокремлювати окремі відходи з метою кращого економічного використання. Стало теж популярним слово recycling, себто „перерібка вторинної сировини", або просто „перерібка".

Нині понад 100 млн. американців беруть участь у програмі перерібки, а ціни за вже використаний матеріял, у порівнянні з минулим роком, подвоїлись. Відносно продукції, то у 1993 році перероблено 45 мільйонів тонн, себто одну п'яту всіх залишків. Але це лише вершина льодової гори, бо ще досі багато матеріялу не використовується. Щоб зорганізувати акцію збирання, 42 стейти ЗСА видали закони, які нормують перерібку, і понад сім тисяч програм, які стосуються 40 відс. усього американського населення. Загальна публічна опінія вважає, що перерібка — це позитивний крок для збереження здорового довкілля, яке може стримати поширення занечищення екології. Та, на думку деяких знавців, „перерібка не є чародійною паличкою, що зможе врятувати нашу плянету".

Справжня активна перерібка залишків зосереджується на таких найбільш „популярних" матеріялах як алюміній, папір, скло, сталь, пластика. Алюміній — це „економічний герой", бо без багатьох програм перерібки його виробництво було б у клопотах. Нині переробляють дві третини всіх випродукованих алюмінійових баньочок, головно для напитків. І цікаво, що при тому вживається тільки 30 відс. тієї енерґії, яку довелося б використати у виробі з алюмінійової руди — бокситу. Папір становить велику частину загальних відходів і його теж у великій кількості переробляють. Тут же перед ведуть часописи. Більш як половина з них іде на перерібку, а ціни на вживаний папір підскочили за останній рік у чотири рази. У висліді і новий папір подорожчав, що добре відомо читачам „Свободи"! У чому ж причина?.. Причина у тому, що світовий попит викликав брак паперу. І ціна була б ще вищою, якби папір продукували тільки з дерева як сировини, де потрібно використати більше води і більшу кількість енерґії. Створилася нова ситуація. Велике постачання, державна програма заохочення споживачів купувати перероблені матеріяли, нова технологія, краще економічне використання процесу — це все провадить до великого збільшення спроможности перерібки і капіталовкладення більйонів долярів... Додаймо, що перероблений папір не лише вживають до виробу паперу для різних цілей і картону на опакування, але теж він знаходить своє будівельне застосування як стіни й ізоляція.

Далеко дешевшим є продукувати нове скло зі старого, ніж нове з піску. Вже сам факт, що пісок топиться при значно вищій температурі (500 ступенів різниці), ніж старе скло, заощаджує кошти енерґії природного газу. У перерібці скло у формі нових скляних посудин дається вживати поновно без кінця! Деякі роди плястикових торб і опакування вже перетоплюються і формуються у нові комерційні плястикові продукти... Пушки на харчі є зі сталі і їх вживають менші сталеварні у доволі великій кількості. Вони остаточно в іншій формі можуть з'явитися в автомобілі, у корпусі корабля, у скелеті хмарочосу, а навіть у прогоні мосту.

Коли ж так приглянутися, то в природі Земля постійно переробляє свою воду та поживний і геологічний матеріял. Згідно з першим законом термодинаміки, енерґія не виникає, ані не зникає, а тільки пере-

(Закінчення на стор. 3)

Любомир Винар

УКРАЇНСЬКЕ ІСТОРИЧНЕ ТОВАРИСТВО

I

У цьому році відзначаємо 30-ліття створення Українського Історичного Товариства (УІТ), спадкоємця кращих традицій української наукової історіографії XX століття. Протягом цього часу (1965-1995) УІТ розгорнуло свою діяльність в Америці, Канаді, Західній Европі, а від 1990 року — в Україні.

У короткій статті зможемо поділитися лише дуже короткими і неповними заувагами і думками про УІТ, що сьогодні є єдиним і справжнім науковим об'єднанням українських істориків, дослідників допоміжних історичних наук і любителів історії у світовому вимірі. Не бажаю писати ще „однієї ювілейної статті", а хочу лише поділитися думками про успіхи і невдачі УІТ, яке вже довгі роки репрезентує українську історичну науку на різних наукових форумах — українських і неукраїнських.

На початку статті хочу згадати думки про УІТ проф. Олександра Оглоблина, найвидатнішого українського історика наших днів і заразом співосновника і першого голови Товариства. Два місяці перед відходом у вічність він довго говорив про Товариство і під кінець розмови сказав: „Любомире, ми своє завдання виконали: 'Український Історик' і Українське Історичне Товариство з честю сповнили свій обов'язок перед українською історичною наукою і перед українською нацією". Він повністю мав рацію, якщо ідеться про розбудову української історичної науки на Заході (в Україні вона була поневолена) і про довголітню боротьбу УІТ з різними фальсифікаторами історії України в СССР і на Заході. Ми не лише розбудували УІТ, але вже понад 30 років видаємо журнал „Український Історик" — головний орган української національної історіографії. Ці факти говорять самі про себе. Тепер УІТ діє в Україні, а журнал спільно видають українські історики з діяспори і України. Це безпосередньо сприяє відродженню історичної науки, що є основою української національної культури. У цьому відношенні УІТ не лише витримало іспит життя, але й стало одним із головних центрів наукової праці дослідників історичного українського процесу.

Постання і головні завдання УІТ

У 1955 році я звернувся до проф. Олександра Оглоблина, голови Історичної секції УВАН, з пропозицією основувати товариство українських істориків, в якому могли б співпрацювати члени і нечлени історики різних наукових установ. Рівночасно я звернув увагу О. Оглоблина на потребу історичного журналу, що міг би виходити під еґідою УВАН і НТШ. Проф. О. Оглоблин у принципі позитивно поставився до цих справ, але вважав, що ще не настав відповідний час. Справу „Українського Історика" позитивно здійснено аж під кінець 1963 року, в якому, без уваги на застереження моїх співробітників і приятелів, я вирішив спробувати видавати історичну періодичну публікацію, спершу як інформативний журнал. Два роки пізніше спільно з проф. О. Оглоблином ми покликали до життя Ініціятивну групу УІТ, а рік пізніше формально „народилося" історичне Товариство. Це пишемо тому, що вже тепер подаються мильні інформації відносно УІТ і „Українського Історика" та їхніх основників. Історики мусять брати до уваги факти і документи, і лише ними кермуватися при насвітленні певних явищ і подій. Можна також ствердити, що УІТ постало завдяки журналові „Український Історик", що мусів мати за собою солідну науково-професійну установу.

Хто ж були члени Ініціятивної групи? Це представники різних наукових установ і різних ґенерацій українських істориків, археологів і дослідників допоміжних наук. Більшість з них уже відійшла у вічність. У 30-ліття УІТ згадаємо про цих будівничих української історичної науки (в поазбучному порядку із зазначенням їхніх афіліяцій): Марко Антонович (УВАН, УІТ), Богдан Винар (НТШ, УВАН), Любомир Винар (координатор ІГ, УВАН, НТШ, УВУ), Наталія Полонська-Василенко (УВУ, УВАН, НТШ), Ілля Витанович (УВАН, НТШ, УВУ), Олександер Домбровський (НТШ, УВАН), Василь Дубровський (УВАН), Михайло Ждан (НТШ, УВАН), Ігор Каменецький (НТШ), Роман Климкевич (НТШ, УВАН), Петро Курінний (УВУ, УВАН), Михайло Міллер (УВУ, УВАН), о. Іриней Назарко (НТШ), Євген Онацький (УВАН), Олександер Оглоблин (УВУ, УВАН, НТШ), Ярослав Пастернак (НТШ, УВАН, УВУ) і Микола Чубатий (НТШ, УВУ). 17 науковців з різних українських земель і наукових установ вирішили, що в загальному інтересі дальшого розвитку української історіографії є потреба створити незалежне історичне товариство, подібно як історичні товариства існують в Европі, Канаді, Америці й інших країнах побіч академій наук й інших товариств. Треба ствердити, що були „внутрішні" і „зовнішні" критики, які вважали, що заснування УІТ послабить працю НТШ і УВАН. Інші твердили, що „Винар створив своє товариство". Всі ці „дикі гіпотези" не витримують об'єктивної критики — ми бачимо наочно склад Ініціятивної групи УІТ. Головними промоторами ІГ УІТ були Л. Винар, О. Оглоблин і Н. Полонська-Василенко, дещо пізніше — всі члени Ініціятивної групи, себто після її оформлення. Ми не звертали уваги на дві засадничі справи — віровизнання членів і політичні симпатії чи приналежність до різних угрупувань. Серед членів — основників УІТ були, наприклад, гетьманці, націоналісти, соціялісти й інші. Так в дійсності виглядав науковий, конфесійний і політичний профіль членів Ініціятивної групи і членів-основників УІТ.

У запланованій історії УІТ докладно проаналізуємо питання генези і розвитку УІТ. Які ж були основні завдання Товариства? В офіційному повідомленні УІТ з березня 1995 року ясно накреслено завдання і цілі УІТ, а саме:

1) Об'єднувати істориків, дослідників допоміжних наук, а також активних прихильників української історичної науки.

2) Пильнувати і боронити інтереси вільної української історичної науки і її кращі традиції.

3) Нотувати і виправляти фальшиві і тенденційні інтерпретації історії України в історичних працях в СССР і на Заході.

4) Видавати журнал „Український Історик" і допомагати у виданні історичних праць з історії України і Східньої Европи.

5) Сприяти виявленню, реєструванню й вивченню джерельних матеріялів до історії України в закордонних архівах і бібліотеках.

6) Співпрацювати з українськими і неукраїнськими науковими установами.

Що ж змінилося за цей час відносно цілей УІТ. У першу чергу розпалася „імперія зла" і проголошено українську незалежну державу. У зв'язку з цим підкреслюємо, що оборона кращих традицій української наукової історіографії і виправлення фальсифікації історії України в історичних працях в Росії (вже не СССР) та інших країнах, далі залишається актуальним і головним нашим завданням. Натомість співпраця з науковими українськими установами в Україні і колишніх т. зв. сателітних державах СССР — це вже наше нове завдання. Також вивчення архівних фондів в Україні і спільне видання „Українського Історика" дослідниками з діяспори і України — це вже нове завдання. Проте нашою найголовнішою метою є причинитися до повного відродження української наукової історіографії в Україні і виховання нового покоління українських істориків, не обтяжених колишньою партійною спадщиною. Це наші нові цілі, що вже реалізуються.

(Продовження буде)

МАЙЖЕ 3,000 членів бойових залог військово-повітряних сил Великобританії одержали повідомлення, що їх переведено з дійсної служби у резерву. Цей крок зроблено в рамках проголошеної у грудні минулого року програми кількісного зменшення королівського військового летунства. У 1996 році з англійських військово-повітряних сил відійдуть ще 5,600 осіб, а до 2000 року у британському летунстві залишиться тільки 22,500 військовиків. В 1980 році їх було 89,000 осіб. Опозиційна Лейбористська партія вже тепер використовує ці заходи у політичних цілях, заявляючи, що уряд Джана Мейджора „не здатний забезпечити стабільність англійських збройних сил".

НЕЗВАЖАЮЧИ НА БІЛОРУСЬКІ оправдання про зістрілення спортової повітряної кулі, в наслідок чого загинуло двох американських повітроплавців, Уряд ЗСА не є вдоволений таким ходом подій. Крім того, як твердить Джанетт Демірей, речниця американської амбасади в Мінську, столиці Білорусі, непевною залишається також доля двох інших американських повітроплавців Майкла Воллеса та Кевіна Брілманна, повітряну кулю яких примусили білоруські військові винищувачі приземлитися, а їх обидвох затримано. Убиті повітроплавці це 55-річний Алан Френкел і 68-річний Джан Стуарт-Джервіс.

РЕСПУБЛІКАНСЬКИЙ ПРОВІД Палати Репрезентантів запропонував у четвер, 14-го вересня, новий варіянт програми Медікер. На здивування багатьох пропонований плян є дуже скупим на будь-які пояснення та не має сподіваних грошевих принад, які заохочували б старших віком громадян шукати охорони здоров'я у приватних забезпеченевих програмах. Запропонований плян згідно з твердженнями авторів має на меті заощадити 270 блн. дол. впродовж наступних сімох років. Разом зі згаданим пляном республіканці опублікувалу короткий зміст цього законопроєкту під заголовком Акт збереження Медікер з 1995 року, з цілим рядом питань і відповідей, щоб в цей спосіб злагіднити його критику.

ПЕРЕРІБКА...

(Закінчення зі стор. 1)

:одить з однієї форми в ін.ну... Виглядає, що цей закон можна б застосувати теж до перерібки вжитого матеріяту! Підхід до перерібки сприяє „основному здоровому розумінню", бо люди мають нахил бачити її як один з засобів охорони довкілля. Та у дійсності вплив на це має економіка ринку, бо муніципальні чиновники, транспортові власники та індустрійні керівники вважають, що це є „центи", які остаточно вирішують чи баньочки, пляшки і папір можна комерційно переробляти. Звичайно збірка матеріялу для перерібки дорожча від сміття, яке легко мішати і стискувати. Тому і стає зрозумілим, чому кошти перевозу вирішують кінцеве обчислення рентабельности обраного проєкту.

Традиційну перерібку металів не для мирних цілей пригадує велетенська статуя Аполлона у пристані на острові Родос у Греції, яку включено у „сім чудес античного світу". Її перетоплено на... мечі. Пізніше, під час воєн, дзвони йшли на гармати, а залізні огорожі на танки...

Особливе місце у перерібці металів займає золото. Його постійно перетоплюють у нове без особливих труднощів, а найважніше, що його ніхто не викидає на смітник! І ніхто з нас не знає, хто був власником нашого золота. Може король? А може це була лише золота монета, яка віками переходила з рук до рук? А може золота ко-ронка на нашому зубі є з цього самого золота, що знайшлося в єгипетських пірамідах? Може...

ПОДІЇ

ДОПОВІДІ ПРОФЕСОРІВ КИЇВСЬКОГО ТЕАТРАЛЬНОГО ІНСТИТУТУ

Ню Йорк. — Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці влаштовує доповіді ректора Київського Державного Театрального Інституту ім. Капренка-Карого Ростислава Пилипчука та професора інституту Ігоря Безгина на тему „Сучасний стан і проблеми театру в Україні". Доповіді будуть прочитані у суботу, 23-го вересня, в НТШ, 63 Четверта аве. в Ню Йорку. Початок о год. 5-ій вечора.

Д-р ЄВГЕН ОЛЕНКО
внутрішні хвороби
приймає у Квінсі і виїжджає на виклики домів.
Дентист ОЛЬГА ОЛЕНКО
Профілактика хворіб ясен і зубів. Лікування і протезування. Косметична стоматологія. Приймається тільки за попереднім домовленням.
Адреса у Мангеттені — ROCKEFELLER CENTER, 630 5th Ave., Room 1803
Адреса у Квінсі — 105-37 64th Avenue, Forest Hills, N.Y. 11375

Відкриття музичної серії на 1995 —1996р.
при Українському Інституті Америки
КОНЦЕРТ
піяніста
ВОЛОДИМИРА ВИННИЦЬКОГО
Weill Recital Hall at Carnegie Hall
понеділок 2-го жовтня 1995 р. о год. 8-ій веч.
У програмі твори:
М. СКОРИКА, Ф. ШОПЕНА, Й. БРАМСА, Ф. ЛІСТА
квитки продаються у касах Carnegie Hall та в „Сурмі".

Маємо на складі
новий чудовий кольоровий альбом
виданий
Світовою Федерацією Українських Жіночих Організацій
„Український народний одяг"
двомовне українсько-англійське видання
Редактори: Петро ОДАРЧЕНКО і Галина ЦАРИННИК
Торонто-Філядельфія, 1992, з друкарні Мирона Баб'юка - „Прінтінґ Методс Інк.", Рочестер, стор. 311. Великий формат, тверда оправа, ціна 47.00 дол.
Можна набувати у книгарні Свободи
Мешканці стейту Ню Джерзі зобов'язані долучити до ціни 6% продажного податку.
В книзі, праця над якою тривала понад п'ять років, показано мистецьку творчість українського народу, частиною якої є народний одяг. Народний одяг поступово цілком заникає, а з ним і народні назви частин одягу, тому так важливо, щоб їх затримати.
В книзі, яка поділена за областями України, є подані зразки одягу, притаманні даним областям і долучено словник народних назв частин одягу.

Сокільський альманах появиться вже в жовтні

Ініціятивна група для вшанування ювілею 100-ліття від заснування заслуженої львівської тіловиховної організації „Сокіл-Батько", повідомляє колишніх членів „Сокола" та ентузіястів тіловиховного руху, що підготова до видання сокільського альманаху перейшла в свою кінцеву фазу. Редакційна колеґія у Львові, що переводить вже кінцеву коректу тексту, заповідає випуск книжки вже в жовтні 1995 року. В ході приготувань до того, заключено умову з Видавництвом „Основа" та друкарнею з ґарантією дотримання реченця видруку.

Книга має завдання віддзеркалити дії сокільської централі і місцевих гнізд за час від 1894 до 1939 років. В тексті буде подана історія сокільського руху, перелік важніших дат праці і масових виступів та спогади колишніх членів „Сокола". Книга буде ілюстрована численними знимками діячів проводу, активних гімнастичних гуртків та з місцевих публічних виступів та крайових здвигів. Устійнено, що альманах буде друкуватися на кращому папері та в твердій оправі.

Степан Маланчук

База для дослідження історії України

Державна Історична Бібліотека України і львівський Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича Національної Академії Наук України цього літа видали бібліографічний покажчик п. з. „Історія України" — випуск за 1992 рік. Це вже 25-ий том у серії щорічних покажчиків, що їх готує Державна Історична Бібліотека. Нове видання включає бібліографічні описи книг, статтей, інших друкованих матеріялів опублікованих протягом 1992 року, а також деякі видання з попереднього року, які з різних причин не появились у покажчику за 1991 рік.

Українській науковій літературі бракує довідкових публікацій з історії, наприклад, видання словників мови давніх текстів, тематичних бібліографій, архівних путівників, тощо. Тому поява такого роду довідкового покажчика — важлива подія. Для студентів історії і дослідників довідкова література необхідна. Вона допомагає ширити інформацію про сучасний стан історичної науки і одночасно полегшує дослідникам пошук за джерелами в науковій літературі. Новопущений покажчик літератури: офіційно-документальні видання, монографії, збірники наукових праць, тези доповідей, публікації джерел, науково-популярні, учбові, довідкові, бібліографічні видання, автореферати дисертацій тощо. У ньому 2,655 описів і докладний довідково-допоміжний апарат: покажчик авторів, редакторів та назв творів, іменний покажчик, географічний покажчик та список переглянутих і розписаних збірників періодичних та серійних видань.

Новий покажчик є відмінний від раніше виданих бібліографічних щорічників. Він вперше виходить з ширшої міжнародної бази, будучи тепер сильним виданням Міжнародної асоціяції україністів, Національної Академії Наук і Державної Історичної Бібліотеки України. В минулому суворо контрольована окупантом наука в Україні була відокремлена від решти світу. З видань чужими мовами до покажчика з історії включались лише російськомовні публікації. Цей принцип вжито і в найновішому покажчику, але, як зазначують упорядники, у передмові, з поширенням мережі діяльности Міжнародної асоціяції україністів, ініціятором якої був Український Науковий Інститит Гарвардського Університету, цей незадовільний стан сьогодні можна зліквідувати. Крім україномовних публікацій, до чергових щорічників, які вже готуються, увійдуть також зібрані Міжнародною асоціяцією україністів відомості про видання з історії України, опубліковані різними мовами в багатьох країнах світу.

Новий покажчик також відмінний тим, що весь довідково-допоміжний апарат укладений в Інституті українознавства ім. І. Крип'якевича і там створено комп'ютерну базу даних, що дозволить розповсюджувати видання на комп'ютерних дискетках. Таким чином буде легше використовувати його для укладення тематичних і галузевих бібліографій, а також для аналізи видавничої продукції з історичних наук з використанням статистичних методів.

У вступі до нового видання упорядники покажчика дякують жертводавцям Українського Гарварду за корисну допомогу. Завдяки техніці, отриманій від Фонду Катедр Українознавства Гарвардського Університету та його технічній і фінансовій допомозі, цьогорічний покажчик друкується ширшим обсягом і більшим накладом (1,000 примірників). Як відомо попередні випуски покажчиків з української історії розповсюджувались в незначній кількості примірників і тому залишилися недоступними більшості дослідників в Україні та за кордоном.

Тепер ситуація покращала на користь української історіографічної науки. Замовлення „Історії України", покажчик видань 1992 року, можна надсилати до Державної Історичної Бібліотеки України, 252015, м. Київ, вул. Січневого Повстання, 21, корпус 24. Замовляти дискету з базою даних можна в Бібліографічній Комісії Міжнародної Асоціяції Україністів, 290008, м. Львів, вул. В. Винниченка, 24.

ФКУ

Л. Кравчук...

(Закінчення зі стор. 1)

він більше схильний до ліберальної фракції, яка створюється в парляменті України. А загалом „я серед тих, хто хоче допомогти". Колишній Президент також зазначив, що буде щасливий, якщо Президентові Л. Кучмі вдасться здійснити все заплановане: зберегти незалежну державу, провести реформи і вивести Україну в світ як велику державу.

LAW OFFICES of ZENON B. MASNYJ
157 Second Avenue
New York, N.Y. 10003
Tel.: (212) 477-3002
Акції після особистого поранення, купно та продаж кооперативних помешкань, кондомініїв, домів, реальностей для інвестиційних цілей, переговори з урядовими аґенціями, малі та середні підприємства, заповіти (тестаменти) тощо.

ГРОМАДСЬКІ ІМПРЕЗИ
Редакційні вістки про громадські імпрези
будуть поміщені у **„Свободі"**
тільки після появи платних оголошень
у щоденнику або „Українському Тижневику".
Редакція „Свободи"

А сиротам...

(Закінчення зі стор. 1)

Яка це мала кількість в порівнянні з потребами.

М. Йовик розповідає спокійно про свої теперішні, вже не перші, відвідини „її" сиріт в Україні, а при тому, здавалося б, безбарвному звітуванні насувається слухачеві вологість до очей. Побувала вона у Києві, Житомирі, Харкові, Миколаєві, Полтаві, Одесі, Дніпропетровському, а всюди це саме — зустрічі із сиротами та їхніми опікунами, зустрічі із представницями Жіночої Громади, що в кожному з міст, де є спонзоровані сироти, слідкують за правильною передачею грошей чи одягу і за тим, чи ці скромні датки не попадають у злі руки. Цією справою займається 6-ий Відділ Жіночої Громади під проводом Раїси Гоц і М. Йовик запевняє, що виконують вони своє завдання дуже совісно та точно. Вона розповідає, як саме ці найбідніші допомагають собі взаїмно, скільки доброти і вдячности вона зустріла на кожному місці, скільки плачу радости за найменший навіть подарунокк. А потреб так страшенно багато. Ось, відвідуючи сільські школи, вперше зустріла жахливі гігієнічні умовини, почула про те, що п'ятеро дітей „згоріло" — значить задушилося ґазами впавши у яму, що служить для відходів.

„Люди дають на різні цілі, на комп'ютери чи зірокси тисячі, а там 500 дол. вистачило б для однієї школи на побудову туалети", — каже М. Йовик.

М. Йовик витягає низку світлин, які і без пояснення зворушують. Але хіба найбільше зворушить три світлини дітей, яких адоптувала ро-дина українського полковника в Харкові, маючи своїх п'ятеро. Одне за одним адоптували вони ще й 16 дітей, в тому 10 хлопців і шість дівчат, серед яких найстарше має тепер 12 років, а наймолодша три, це дитина, що вродилася із пальцями в носі, але перейшовши операції тепер вже зовсім має нормальне обличчя. Як дають собі раду батьки цих 21 дітей — не можемо вийти з дива. М. Йовик розповідає, що вони працюють враз із дітьми, їхні первородні діти старші віком не виявляють ніякої ворожнечі до цих прибраних і всі разом творять справжню прикладну родину. Значить можна адоптувати аж таку кількість сиріт, коли відчувається, що вони потребують опіки та родинного дому?

Оглядаємо на світлинах усміхнені обличчя оцих членів великої української родини і подивляємо. А М. Йовик викладає інші світлини, заплаканої малої Олі, переляканої дівчинки на колінах у опікунки з Жіночої Громади, сумного Данилка — усі вони шукають когось, щоб їх пригорнув, щоб дав можливість жити, усміхатися і розвиватися, як інші діти.

А які вимоги ставиться до дітей, що дістають спонзорів — питаємо на кінець.

— Вони мусять зголошуватися періодично до Жіночої Громади, належати, якщо можливо, до молодечої організації, ходити до церкви, до української школи, говорити українською мовою, — ось і все -- а як радо вони все це виконують і скільки в них вдячности!

Хочете стати спонзором одної принаймні сирітки? Дуже просто — зголосіться на число телефону М. Йовик (714) 423-4966 або виповніть відповідний формуляр, який є у мене. Чеки виписувати треба на: Orphans Aid Society, c/o Mary Jowyk, 129 Ridge Road, Douglaston, N. Y. 11363, або „Self-Reliance", Acct. No 177 -85-00, 108 Second Ave., New York, N. Y. 10003.

Три дівчинки і малий хлопчик після операції носа з родини Маїв у Харкові

УНС і УККА...

(Закінчення зі стор. 1)

і виготовлення комп'ютерних вмілостей. Побажаним також були б і досвід у переведенні семінарів, вишколів, як також спілкування українською мовою.

Програма включатиме працю в Україні, яка триватиме відповідно до потреби даного завдання. Передбачується розпочати це діло в найближчому часі.

Зацікавлені українські американці з відповідним досвідом у згаданих ділянках і можливістю праці над порушеними проєктами повинні негайно переслати поштою або факсом своє резюме до: Ukrainian National Association Inc., Washington Office, 6138 N. 12тг Sт., Arlington, VA 22205; факс (703) 536-0738; e-mail, eiwanciw @ mcimail. com.

Любов Коленська
ПОТОЙБІЧ РУБІКОНУ
ОПОВІДАННЯ, НОВЕЛІ, НАРИСИ, ДРАМА
Мистецьке оформлення
Любослава Гуцалюка
Тверда обкладинка.
Ціна $15.00 плюс $2.00 за пересилку.
Замовляти:
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Мешканців стейту Ню Джерзі обов'язує 6% стейтового податку.

ПРОХАННЯ

до колишніх мешканців Тисмениці

Шановні земляки, просимо вас допомогти у створенні Музею Історії Тисмениці. Передусім потрібні такі матеріяли: фотографії родини Павла Волосенка (його діда, синів, дочок, дружини та інші) документи, спогади, речі; фотографії Островського Анастаса, його сина Володимира, документи, речі, спогади про просвітянську працю; фотографія Микитина, його спогади про культурно-просвітянську працю; спогади Лозинських про культурно-просвітянську та політичну працю, фотографії, речі, документи; географічні матеріяли про життя, культурно-просвітянську та політичну діяльність тисменичан в еміґрації в кінці XIX і на початку XX століття та під час Другої світової війни і після її закінчення; історична література, зокрема історія УСС, УГА, УПА тощо; матеріяли з питань історії релігії і церкви;про діяльність тисменицьких художників, композиторів, артистів, письменників (особливо твори К. Горбаля), співаків; про розвиток хорового мистецтва, драматичного і інше; література про звичаї, обряди, народні традиції, фолкльор і етнографія, газети, часописи, які видаються в ЗСА, Канаді і Европі.

Організатор Музею Історії Тисмениці

Степан Гаврилюк

Можна телефонувати на число 212-473-5952 (Марія Козинська).

Звіт

Громадської Контрольної комісії для перевірки купна та коштів віднови дому Генерального консуляту України в Ню Йорку.

Зіставлення приходів і розходів за період від 1-го січня 1993 до 1-го липня 1995.

Приходи

Пожертви громадянства через Фундацію підтримки Дипломатичних Представництв Україні в ЗСА	914,500.00
Гіпотечна позичка (мортґедж)	720,000.00
Міністерство Закордонних Справ України (МЗС)	494,046.00
Приходи разом	**2,128,546.00**

Розходи

Земля і будинок	1,140,000.00
Віднова дому	692,902.00
Обладнання і господарський інвентар	104,177.00
Адміністративні видатки	21,935.00
Відсотки за гіпотечну позичку	116,810.00
Сплата гіпотечної позички	47,236.00
Розходи разом	2,123,060.00
Видано менше	5,486.00
Разом	**2,128,546.00**

Балянс Генерального Консуляту України в Ню Йорку на 1 липня 1995

Активи

Готівка в банку	2,864.00
Передплачені видатки	2,622.00
Віднова дому	692,902.00
Обладнання	104,177.00
Земля і будинок	1,140,000.00
Активи разом	**1,942,565.00**

Пасиви і власне майно

Гіпотека (мортґедж)	672,764.00
Власне майно	1,269.801.00
Пасиви і власне майно разом	**1,942,565.00**

ІНДІЙСЬКІ СИЛИ безпеки заарештували у стейті Джамму і Кашмір терориста з мусулманської екстремістичної групи „Гаркат-уль-ансар", яка базується у Пакістані. Заарештований бойовик мав завдання здійснити атентат на американських дипломатів в Індії. Пакістанські спецслужби спрямовують діяльність „Гаркат-уль-ансар" в такий спосіб, щоб викликати незгоди в індійсько-американських взаєминах.

В ЧЕТВЕРТУ НАДЗВИЧАЙНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ
відходу у вічність нашої найдорожчої
ДРУЖИНИ, МАМИ, БАБУНІ і ВУЯНКИ
СЛ. П.
СТЕФАНІЇ ТИС ФУР
будуть відправлені
СВЯТІ ЛІТУРГІЇ
23-го вересня 1995 року в соборах і церквах:

в родинному селі покійної, Ременові, Україна;
в церкві Пресвятої Богородиці;
в соборі св. Юра у Львові;
в соборі св. Йосафата в Пармі, Огайо;
в соборі св. Родини у Вашінґтоні Д.К.

Приятелів і знайомих просимо про молитви за спокій душі покійної Стефи

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що в четвер 14-го вересня 1995 р. відійшов у вічність на 86-му році життя наш найдорожчий ТАТО, ДІДО, ТЕСТЬ І БРАТ

бл. п.
д-р
МИКОЛА ЦЕНКО
народжений 10-го травня 1910 р. в Синевідську-Нижнім на Україні.

ПАНАХИДА — 22-го вересня 1995 р. о год. 7:00 веч. в похоронному заведенні Насевича у Філядельфії, Па.
ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ — 23-го вересня 1995 р. о год. 10:00 рано в церкві Царя Христа у Філядельфії, Па., а опісля на цвинтар св. Марії у Факс Чейсі, Па.

Залишені у глибокому смутку:
син — д-р ОЛЕКСІЙ з дружиною д-р МАРТОЮ
внуки — АЛЕКСАНДЕР і АНДРІЙ
брати — ВАСИЛЬ в АВСТРАЛІЇ
— ЙОСИП в Україні
сестра — АННА в Україні

Замість квітів родина просить складати пожертви на Фундацію д-ра Ценка „Добро творити" приміщенні т-ва Св. Софії у Філядельфії, Па.

ДОЛЯР ПОДОРОЖЧАВ іще на кілька пунктів проти японської єни. У середу за нього давали 102.6 єн у Ню Йорку і 103.5 єн у Токіо. Фахівці вважають надзвичайно важливим із психологічного погляду той факт, що доляр, який про-тягом певного часу коштував значно менше ста єн, знову повернув собі втрачені позиції. На їхню думку, японські інвестори тепер із більшою певністю вкладатимуть капітал в американську економіку, не турбуючись, як раніше, хиткістю американської валюти.

ПОНАД 5 РОКІВ ЧЕСНО І СОЛІДНО СЛУЖИМО ГРОМАДІ

KARPATY
EXPORT IMPORT LTD.

Посилаємо: харчові пачки, одяг, важливі листи, гроші $ до рук адресата в Україну та інші держави

СКОРА ГАРАНТОВАНА ДОСТАВА · FAST GUARANTEED DELIVERY

а також побутові товари, дитячі коляски, трактори і фермерську техніку, авта

Дзвоніть за безплатним каталогом
1-800-265-7189 ✪ (416) 761-9105
Karpaty, 120 Runnymede Rd., Toronto, Ont. M6S 2Y3 Canada

ПАМ'ЯТАЙТЕ, ЯК ПОСИЛАТИ ТО ЧЕРЕЗ КАРПАТИ!
Заохочуємо до співпраці нових агентів — високі комісійні!

KARPATY TRAVEL
Tel: (416) 761-9101
Fax: (416) 761-1662
✪ Продає квитки на авіялінії (включно Air Ukraine)
✪ Робить запрошення до Канади і США
✪ Продає медичне забезпечення для відвідувачів
✪ Полагоджує візи в Україну і до Польщі

Запрошуємо всю українську громаду на

УРОЧИСТЕ ВІДКРИТТЯ
УКРАЇНСЬКОЇ КОМПАНІЇ

MEEST- AMERICA INC.

СУБОТА, 23 ВЕРЕСНЯ 1995 р., ГОД. 1:00

в програмі:
- привітання гостей;
- посвячення приміщень;
- загальне знайомство з компанією;
- показ відеофільму про розвиток та діяльність компанії МІСТ та РОСАН в Україні.

Lincoln St.
McCandless St.
WOOD AVE.
Elizabeth Ave.
Pennsylvania Ave.
We are here
1 9
N

817 Pennsylvania Ave.
LINDEN, NJ, 07036
Tel.: (908) 925-5525

А ТАКОЖ ЗАПРОШУЄМО БІЗНЕСМЕНІВ ТА ВСІХ ЗАЦІКАВЛЕНИХ ОСІБ НА
ЗУСТРІЧІ

НА ТЕМИ:
- РОЗВИТОК ТА ДІЯЛЬНІСТЬ ФІРМИ МІСТ В УКРАЇНІ ТА ДІАСПОРІ;
- ЕКОНОМІЧНА СИТУАЦІЯ В УКРАЇНІ;
- ІМПОРТ ТА ЕКСПОРТ ТОВАРІВ;
- ІНВЕСТИЦІЙНІ МОЖЛИВОСТІ В УКРАЇНІ.

ЗУСТРІЧІ ВІДБУДУТЬСЯ:

MANHATTAN, NY
Неділя, 24 вересня 1995, год. 2:00 по полудні.
136 2nd Ave.,
Дім Державницького Фронту.

PASSAIC, NJ
Вівторок, 26 вересня 1995, год. 7:00 ввечора
240 Hope Ave.,
Українська Централя.

IRVINGTON, NJ
Понеділок, 25 вересня 1995, год. 7:00 ввечора
140 Prospect Ave.,
Українській Народній Дім.

SOUTH BOUND BROOK, NJ
Середа, 27 вересня 1995, год. 7:00 ввечора
Заля при Церкві-Пам'ятнику св. Андрія Первозваного.

Блакитно-жовті прапори маяли в Гантері

На церковній брамі, на ґражді й хижі, як також на кожній українській хаті маяли блакитно-жовті прапори 24-го серпня ц. р. в четверту річницю відновлення української держави.

Під час Святої Літургії церква була заповнена парафіянами й гістьми з околиці, бо всі прийшли подякувати Богові, що допоміг відзискати самостійність нашої держави.

По Службі Божій всі перейшли до ґражди, де відбулася святочна програма. Доповідь виголосив ред. Ярослав Гайвас, а дібрані до свята поезії „Україна" й „Незалежність" деклямували наші молоденькі мешканці Лєксінґтону Христя і Павло Яримовичі. Деклямації були переплітані піснями „Заквітчали дівчатонька", „Накрила нічка", „Тихо над річкою" й „За Україну", що їх відспівала мельодійним голосом гостя з України Люба Самущак при акомпаньяменті д-ра І. Соневицького. Соня Вовк відчитала вибрані поезії В. Симоненка й М. Рильського й голосним тричі „Слава Україні" разом з молодими декляматорами закінчили програму. Усі присутні відспівали славень „Ще не вмерла Україна".

Ще довго мешканці Гантеру та околиці не розходилися і при каві та солодкому продовжували розмови. А розходитися було жаль, бо з кінцем літа кінчаться імпрези: концерти, що їх організував д-р І. Соневицький, не буде діточого попису, що його щороку підготовляє М. Бачинська після „Садочка", а який з захопленням слухають не лише бабці й родичі, а й мешканці околиці. Не буде курсів кераміки, вишивання, писання писанок, співу й печення, що їх з посвятою провадить родина Зєликів. А самітникам жаль, що не буде вареників, голубців і борщику, які так смачно приготовляли пані кожної неділі. А нам „старожилам" жаль, що не буде молоді, дитячого сміху, загорілих сонцем кругленьких личок.

Але всі вони вернуться наступного року — дехто з побільшеною родиною, дехто заручений з пляном на весілля, так, що в нашій парохії відбудуться ще не одне весілля й не одні хрестини. А тим часом Гантер також не спить: тут відбуваються пластові з'їзди (курінні), до нас приїжджає багато любимців природи оглядати красу осені, бо також гості з України признають, що такої ґами кольорів і краси — навіть у наших рідних Карпатах немає. А зимою тут також рух. На гантерських з'їздах тренують навіть олімпійські змагуни, а наш лещетарський клюб КЛК завжди улаштовує змагання, де беруть участь нераз три покоління: батьки, діти й внуки. Бенкетом, роздачею нагород і забавою, що звичайно відбувається в залі мотелю „Ксеня" кінчать свої змагання. Готелі й мотелі відкриті тут цілий рік. Смачні українські страви можна дістати в „Карпатії", чи готелі Шумилів у Лєксінґтоні, а погуляти можна в мотелі „Ксеня".

Тож не забуваймо про Гантер — він не спить ні літом, ні зимою.

Ольга Кобзяр

Володимир Барагура
МЕЧ І КНИГА
Історичні оповідання для молоді.
Ілюстрації **П. Андрусева і М. Михалевича**
Ціна 7.00 дол. з портом
Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 6% стейтового податку.
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

УВАГА! УВАГА!
Можливість додаткового заробітку для підприємливих людей
Придбайте оголошення для
„Свободи" або Українського Тижневика
(The Ukrainian Weekly)

Ваша винагорода базуватиметься на сумі за зібрані оголошення. Необмежені можливості для осіб, які є готові присвятити свій час і досвід.

За деталями просимо звертатися до:

Адміністрації „Свободи"
Відділ оголошень — Марії Шепарович

30 Montgomery St.
Jersey City, N. J. 07302
Tel.: (201) 434-0237

Рух Чикаґо допомагає

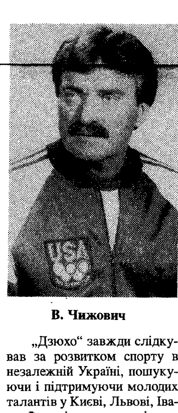
Товариство Рух допомоги незалежній Україні в Чикаґо, яке очолює д-р Богдан Ткачук, прикладає багато старань, щоб якнайскорше зробити Україну українською. Нещодавно воно виділило 9,000 долярів на врухомлення Інституту Державности і Демократії, заснованого цього року в Києві депутатами Верховної Ради Вячеславом Чорноволом, Михайлом Косівим, Богданом Бойком, Лесем Танюком та кільканадцятьма бизнесменами з Хмельниччини, Тернополя, Донецького й інших міст України. Президентом інституту, що діятиме як навчально-аналітичний центр, обраний відомий економіст, проф. Володимир Черняк. Виконавчим директором призначено американського громадянина, політолога Івана Лозового. Основною ціллю діяльности інституту буде постійне влаштовання семінарів та курсів навчання для політично активних осіб націонал-демократичного переконання. Зокрема провадитимуться курси англійської мови, лекції з теорії ринкової економіки, техніки виборчих кампаній, вживання модерних засобів інформації тощо.

У серпні місто Рочестер, Н. Й., що є містом-побратимом Полтави, гостило групу українських колеґ, серед яких був голова обласних організацій Руху й „Просвіти" Микола Кульчинський. На короткий час М. Кульчинський був запрошений до Чикаґо, де зустрівся з представниками т-ва Полтавщина, Т-ва Рух та Т-ва Української Мови. Визнавши Рух Полтавщини однією з найвпливовіших політичних сил области, М. Кульчинський підтвердив однак необхідність об'єднання всіх національно-демократичних сил у єдиний бльок. Вже сьогодні до такого бльоку входять п'ять партій та 13 громадських організацій области. Водночас для активізації просвітницької роботи у східних областях України конечним, на думку М. Кульчинського, є створення там видавничого центру для популяризації демократичних ідей, піднесення української свідомости, ширення української мови, вивчення національної історії. Управа Т-ва Рух Чикаґо на своїх зборах вирішила взяти прохання М. Кульчинського до уваги й виділити на створення видавничого центру 8,000 дол.

Крім того, Рух Чикаґо виділив університетові Пирдю в стейті Індіяна дві тисячі долярів на підтримку програми обміну студентами. За останні чотири роки у рамках цієї програми до Індіяни було запрошено 51-го студента з України для піврічного стажування у сільськогосподарському департаменті і така сама кількість американських студентів навчалася у цей самий час в Україні. Виховання молодих кадрів для української держави є, безумовно, однією з найважливіших на сьогодні справ.

Око

В першу болючу річницю смерти В. Чижовича

В. Чижович

2-го вересня 1994 року українська і американська спортова громади зазнали болючої втрати. Несподівано і передчасно відійшов у вічність на 57-му році життя Володимир, „Дзюхо" Чижович, відомий спортовець, тренер копаного м'яча у Вейк Форест університеті і талановитий директор школи тренерів в Америці. Його ім'я було відоме в футбольному світі, тож вістка про його трагічну смерть була подана у багатьох часописах Америки.

Багато з нас пам'ятає „Дзюха" з його виступів у таких дружинах, як „Тризуб" у Філядельфії, „Україна" в Торонто, „Леви" в Чикаґо, „Чорноморська Січ" в Нюарку і УСК в Ню Йорку. Але не всім відомо, що здобувши диплом маґістра фізкультури та маючи за собою практичне і теоретичне знання, він досяг набагато більшого у своїй спортовій кар'єрі.

Володимир виступав в складі збірної Америки і кількакратно був вирізнений як визначний змагун Ем-Ві-Пі.

Він займав такі пости, як головний тренер олімпійської і національних дружин ЗСА. У 1985 році був відзначений грамотою як найкращий тренер року. З часом В. Чижович зайняв пост директора школи тренерів і тут виявив себе як першорядний педагог. Він зреформував методу тренування копаного м'яча в Америці і уложив програму, якою користуються тисячі тренерів, пройшовши через його вишкіл. У 1991 році дістав признання як найбільш знана і впливова фіґура за останніх двадцять років у розвитку та популяризації футболу в Америці.

За часів президентів Форда і Картера він був одним з дорадників у Раді фізичної справности. Він був автором книжки „Official Soccer Book of the United States Soccer Federation" та двох інших книжок „The World Cup" і „One on One".

Вересневе видання „Soccer News" з 1994 року було присвячене пам'яті В. Чижовича. У вичерпній статті головний редактор з великою повагою та признанням висловився про нього як виховника і новатора у розвитку футболу.

„Дзюхо" завжди слідкував за розвитком спорту в незалежній Україні, пошукуючи і підтримуючи молодих талантів у Києві, Львові, Івано-Франківському та інших місцевостях. За його заходами два юнаки одержали повні чотирирічні стипендії та нагоду навчатися в університеті Вейк Форест у Північній Каролайні. Один із них, Ігор Доценко, який є знаменитим футболістом, володіє чистою українською мовою і перший рік навчання закінчив з відзначенням. Другий юнак, Сергій Данів. родом з Калуша, вступив до університету цього року.

На жаль, В. Чижовича немає поміж нами, але щоб продовжувати розпочате ним корисне діло, приятелі і товариші по професії створили стипендійний фонд його імені. Цей славний задум заслуговує фінансової підтримки усього громадянства, бо дає змогу молодим студентам-футболістам з відповідним академічним рівнем здобути вищу освіту в Америці.

Екзекутивний комітет, відповідальний за адміністративний і фінансовий стан, вирішуватиме, кому надати стипендію. Пожертви, які є звільнені від федерального податку, просимо висилати на адресу: Walter Chyzowych Soccer Scholarship Fund, 1421 Dorel Road, Rydal, Pa. 19046.

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

Спортова програма Українського Фестивалю в Голмделі

Як і в попередні 20 років, у програмі цьогорічного Українського Фестивалю на площах Артс Центру в Голмделі, Н. Дж., відбудуться футбольні турніри жіночих і чоловічих дружин, а також трійковий турнір відбиванки. Протягом дня, від 9 до 3.30 по полудні на горішній площі проходитимуть футбольні змагання українських і американських дружин за Трофеї Українського Фестивалю, що будуть вручені першим трьом дружинам, при чому чемпіонам — клюбова та індивідуальні нагороди. На долішній площі за Трофеї змагатимуться чоловічі і мішані (чоловічі і жіночі) трійки. Змагання обидвох турнірів закінчаться перед головною програмою фестивалю.

Футбольні дружини УСВТ „Ч. Січ" розпочинають новий сезон

Напередодні футбольного сезону провід Ґарден Стейт Сакер Ліґ реорганізував свою найсильнішу дивізію, так зв. „Семайпро" (півпрофеісійну) створивши „Еліт дівіжин", до якої ввійшли 10 найкращих клюбів Ню Джерзі і між ними дружина УСВТ „Ч. Січ". З другої десятки дружин створили „Прем'єр дивізію", першуни якої будуть замінювати клюб, що займе останнє місце в „Еліт дивізії" і таким чином перейде до „Прем'єр дивізії". Згідно з прелімінарним пляном ігор, „Ч. Січ" - С.К. „Селтик", 24-го вересня — „Ч. Січ" — Керні Скатс СК ,1-го жовтня на виїзді „Савт Джерзі Старс" — „Ч. Січ", 8-го жовтня „Ч. Січ" — Шор „Гарікенс" СК, 15-го жовтня на виїзді „Корона" Валінґтон — „Ч, Січ", 22-го жовтня — „Ч. Січ" — Гейзлет Юнайтед СК, 29-го жовтня на виїзді ФК „Мілян" — „Ч. Січ", 5-го листопада — „Ч. Січ" — Дж. А. „Кікерс", 12-го листопада на виїзді „Фалконс" СК — „Ч. Січ", 18-го листопада на виїзді „Селтикс" — „Ч. Січ". Усі свої домашні ігри „Ч. Січ" проводитиме в неділі в год. 5-ій по полудні на площі Фарчерс Ґров в Юніон, Н. Дж. Цьогорічний склад дружини майже цілком зложений із футболістів українського походження. В складі дружини є ще місця для бажаючих виступати у складі „Ч. Січі". Голоситися можна до провідника дружини М. Паливоди: тел. (908) 352-6333, або до праці (908) 289-4023.

Крім дружини в ліґових іграх будуть виступати теж юнацькі дружини в таких вікових дивізіях: 16-річні і нижче, 14-річні і нижче та юначки 18-річні і нижче. Жіноча дружина, минулорічний чемпіон вищої дивізії Ґарден Стейт Сакер Ліґ, продовжуватиме свої виступи в тій же жіночій вищій дивізії.

Ланка відбиванки

У наступному місяці розпочнуть свої виступи у відбиванковій Асоціяції ЗСА жіноча і дружина чоловіків. Обидві дружини змагатимуться теж майже в поновних складах змагунок й змагунів українського походження. Обидві дружини можуть ще прийняти до своїх складів перспективних змагунів (ок). Зголошуватися можна до провідників О. Гладкого, тел. (908) 638-9043 (чоловіча дружина), З. Завадівська, тел. (201) 361-8284 (жіноча дружина). Особливо раді новоприбулим спортовцям з України.

Вістки УСЦАК

Згідно з накресленими плянами проходять річні чемпіонати УСЦАК у різних видах спорту. Вже відбувся річний чемпіонат у Баффало. Н. Й., тенісовий турнір Делеґатури Схід на Союзівці, Українські Спортові Ігрища Молоді, що їх влаштував і перевів провід Делеґатури Схід. У програмі ігрищ відбулися легкоатлетичні змагання, тенісовий турнір, плавацькі змагання, футбольні і відбиванкові турніри. На початку вересня відбулися річні першенства з тенісу і плавацькі змагання. На травень були заплянована відбиванкові першенства, але з огляду на турнір у рамках спортового джемборі у Філядельфії провід ланки УСЦАК на чолі з Оксаною Лотоцькою відкликав ці першенства, щоб не наражувати поодинокі осередки на додаткові кошти. Цьогорічні відбиванкові першенства, що їх господарем погодився бути СК СУМ „Крилаті" Йонкерс, були перенесені на осінь, але з огляду на непередбачені перешкоди тепер рішено відбути їх весною наступного року. Господарем дальше буде СК СУМ „Крилаті" Йонкерс.

Україна — Литва —3:1

У четвер 7-го вересня ц.р. на вільнюському стадіоні в Литві, відбулися відплатні змагання четвертої підгрупи за право ввійти до фінального турніру за чемпіонат Европи, ігри якого пройдуть у наступному році в Англії. Треба пригадати, що навесні, в першій зустрічі в столиці України перемогли литовські футболісти, — що до краю розчарувало любителів футболу в Україні. І цим разом на початку вели господарі 1:0. Одначе після перерви українські футболісти перейняли ініціятиву, завдяки якій Гусейнов здобув два голі, а кілька хвилин перед кінцем зустрічі Андрій Гусин встановив вислід зустрічі 3:1. Після тієї перемоги збірна України займає в показнику табелі ігор третє місце разом з Литвою. Того ж дня збірна Італії перемогла Словенію 1:0 й утвердилася на другому місці, а очолюють табелю хорватські футболісти, що досі здобули 19 точок. (Кожна перемога приносить клюбові три точки). Дальші місця займають: Італія —16, Україна і Литва — по 13, Словенія — 8 і Естонія — 0. Україна має ще відбути зустрічі зі збірними Італії та Словенії на виїздах.

ARKA Company
DEPARTMENT STORE
26 First Avenue
New York, NY 10009
Tel.: (212) 473-3550
ВСІ НАЙНОВІШІ КНИЖКОВІ ВИДАННЯ одержите в АРЦІ

✻ ПРАЦЯ ✻

ПОШУКУЄМО ЖІНКУ
35-65 років для опіки старшої жінки і легкої домашньої праці з проживанням і харчуванням.
Тел.: (703) 875-6592

COMPANION/HELPER
needed for elderly Ukrainian-American lady. Live-in. Fluent English a must. Long Island, NY. (516) 422-4453

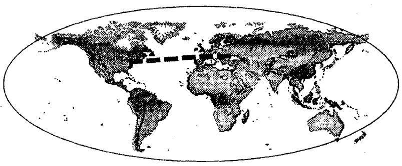
✻ REAL ESTATE ✻

ПРОДАЄТЬСЯ
Новий двоповерховий будинок у передмісті Львова. За інформаціями телефонувати
1 (602) 589-6739

✻ FUNERAL DIRECTORS ✻

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
ЛУІС НАЙҐРО - директор
Родина ДМИТРИК
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.10009
(212) 674-2568

Харчові пачки - це найдешевший і найшвидший спосіб допомогти рідним в Україні!

ПРИЙШОВ ЧАС ЗВЕРНУТИСЯ ДО НАС

ХАРЧІ, ОДЯГ, ГРОШІ, АВТА, ВАНТАЖІ... В УКРАЇНУ, БІЛОРУСЬ, МОЛДОВУ, РОСІЮ

Пригадуємо, що через фірму МІСТ Ви зможете Вашим рідним вислати пачки, замовити харчі з каталогу, вислати доляри, які будуть доручені просто до рук адресата, замовити холодильник, автомобіль, електроніку, трактор чи другу фермерську машину. А також перевезти нові та вживані авта у контейнерах, вислати комерційний вантаж (ціна до Львова всього $100 за 1м³, мінімум 2м³). Пропонуємо спеціяльні ціни на висилку: меблів, біблотек, машин, станків, та іншого обладнання. На кожне замовлення чи пачку Ви отримаєте поквитування з власноручним підписом отримувача.

1-800-361-7345

MEEST-AMERICA INC., 817 Pennsylvania Ave., Linden, N.J. 07036, Tel.: (908) 925-5525, Fax: (908) 925-7898